

SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜ HOLLANDA ÜLKE RAPORU

İÇİNDEKİLER

1	GENEL BİLGİLER	2
2	İTHALAT	3
3	İHRACAT.....	7
4	TÜKETİCİ EĞİLİMLERİ VE SATIŞ KANALLARI	11
5	SEKTÖREL KURULUŞLAR	13

1 GENEL BİLGİLER

Hollanda ekonomisinde süs bitkileri sektörünün önemli bir yeri vardır. Hollanda, 3 milyar €'ya yakın üretim hacmi ile Avrupa'daki en büyük üretici ülke konumundadır. Hollanda'da üretilen bitkisel ürünlerinin yaklaşık % 80'i ihraç edilmektedir.

Hollanda'da 2018 yılı verilerine göre 3370 ha. açık alanda 3500 ha. kapalı alanda (seralarda) olmak üzere toplam 6870 ha. alanda süs bitkileri üretimi yapılmaktadır. 2018 yılında Hollanda süs bitkileri üretiminin değeri 2 milyar 434 milyon €'dur. Hollanda'da, süs bitkileri sektöründe faaliyet gösteren 2.930 işletme bulunmaktadır.

Hollanda'da süs bitkileri sektöründe 50.000 kişi istihdam edilmektedir. Ancak bu sayı diğer yan sektörleri örneğin, seracılık, tohum tedariği, ticari işletme vb. kapsamamaktadır.

Hollanda'da üretim alanları ve üretici sayısı azalmasına rağmen, üretimde verimlilik artışı nedeni ile üretilen miktar değişmemektedir. Hollanda, ithal edilen çiçeklerin tüm Avrupa'ya dağıtımının yapılmasında oynadığı öncü rol nedeniyle gelişme yolundaki ülkeler açısından çok önemli bir pazar oluşturmaktadır.

Hollanda'da en önemli dağıtım kanalı mezatlardır. Uluslararası ticaretteki kesme çiçeklerin % 60'ından fazlası ve bitkilerin % 40'ı Hollanda'daki mezatlar aracılığıyla satılmaktadır. Mezatlar Avrupa pazarına ve iç pazara dağıtımda önemli bir role sahiptir.

2 İTHALAT

Hollanda dünya süs bitkileri sektöründe 2. en önemli ithalatçı ülkedir ve dünya ithalatının %13'ünü gerçekleştirmektedir. 2019 yılı verilerine göre Hollanda toplam 2 milyar 684 milyon \$ değerinde süs bitkileri ithalatı gerçekleştirmiştir.

Tablo : Dünya Süs Bitkileri İthalatçıları (Değer 1.000 USD)

İthalatçılar	2015	2016	2017	2018	2019
Almanya	2.946.793	3.087.814	3.143.055	3.404.508	3.199.194
Hollanda	2.324.763	2.387.381	2.528.209	2.682.081	2.684.861
ABD	2.011.792	2.164.139	2.277.650	2.435.236	2.585.840
İngiltere	1.631.478	1.591.902	1.544.204	1.722.929	1.507.187
Fransa	1.111.975	1.165.583	1.218.816	1.306.589	1.269.929
Japonya	553.073	583.936	585.710	606.510	600.794
İtalya	592.857	600.572	635.784	612.886	599.185
İsviçre	544.784	553.425	560.623	594.121	571.234
Rusya	698.270	577.756	567.911	599.095	562.779
Belçika	397.195	444.220	440.345	506.642	556.749
Toplam	18.051.725	18.576.465	19.576.209	21.419.101	20.595.256

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

Hollanda'nın süs bitkileri ithalatının ürün gruplarına göre dağılımı aşağıda verilmektedir. Hollanda'nın ithalatında en önemli ürün grubu kesme çiçekler olup; bu ürün grubunda 2019 yılında toplam 1 milyar 171 milyon \$ değerinde ithalat yapılmıştır. 2019 yılı verilerine göre 1 milyar 55 milyon \$ değerinde canlı bitkiler, 336 milyon \$ değerinde yosun ve ağaç dalları ve 122 milyon \$ değerinde çiçek soğanları ithalatı yapılmıştır.

Tablo: Hollanda'nın Süs Bitkileri İthalatı (Değer: 1.000 USD)

Ürün Grubu	2015	2016	2017	2018	2019
Kesme Çiçekler	1.023.007	1.149.463	1.178.825	1.169.331	1.171.011
Canlı Bitkiler	499.452	827.088	916.396	1.039.381	1.055.027
Yosun ve Ağaç Dalları	248.366	310.502	325.872	343.187	336.173
Çiçek Soğanları	74.425	100.328	104.591	130.183	122.647

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜ HOLLANDA ÜLKE RAPORU

Hollanda'nın süs bitkileri ithalatını yaptığı tedarikçiler içinde Kenya ilk sırada yer almaktadır. Diğer önemli tedarikçiler Almanya, Belçika, İtalya'dır. Türkiye Hollanda'nın süs bitkileri tedarikçileri içinde 18. sırada yer almaktadır.

Tablo: Hollanda'nın Süs Bitkileri İthalatı (Değer: 1.000 USD)

	İhracatçı Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019
1	Kenya	367.404	370.625	364.893	429.874	426.046
2	Almanya	320.003	313.081	349.071	399.403	405.556
3	Belçika	346.330	356.614	311.459	324.986	322.018
4	İtalya	102.508	129.878	145.106	174.498	191.251
5	Ekvador	152.222	154.693	153.404	179.515	182.797
6	İspanya	67.317	84.361	110.270	133.039	133.369
7	Etiyopya	191.212	183.130	197.255	128.370	112.464
8	Kolombiya	71.555	77.601	85.694	104.259	103.755
9	ABD	69.523	94.870	84.285	74.651	69.232
10	Danimarka	57.758	61.488	70.018	69.316	65.313
11	Fransa	43.618	37.985	39.167	49.401	56.000
12	Kosta Rika	64.405	55.650	53.001	59.378	53.873
13	Portekiz	27.851	37.248	43.393	44.841	50.249
14	Uganda	48.052	48.165	53.031	54.615	48.544
15	Polonya	28.462	33.628	37.684	50.692	43.433
16	Guatemala	29.211	34.903	39.207	42.280	39.432
17	Tanzanya	16.292	22.526	21.228	27.674	39.190
18	Türkiye	12.784	15.710	22.009	31.983	36.758
19	Çin	35.055	28.253	30.328	33.763	34.536
20	Güney Afrika	18.299	20.476	13.307	25.712	27.113
	Toplam	2.324.763	2.387.381	2.528.209	2.682.081	2.684.861

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

Canlı Bitkiler

Hollanda 2019 yılında 1 milyar 55 milyon \$ değerinde canlı bitkiler ithalatı gerçekleştirmiştir. Hollanda'nın canlı bitkiler ithalatında en önemli ülkeler Almanya, Belçika, İtalya, İspanya, Danimarka'dır. Türkiye, Hollanda'nın canlı bitkiler tedarikçileri içinde 22. sırada (5 milyon 249 bin \$) yer almaktadır.

Tablo: Hollanda'nın Canlı Bitkiler (0602) İthalatı (Değer: 1000 USD)

İhracatçı Ülkeler	2015	2016	2017	2018	2019
1 Almanya	132.713	233.588	274.386	304.317	301.801
2 Belçika	70.792	174.221	197.868	221.102	218.970
3 İtalya	20.235	57.255	64.848	79.355	83.324
4 İspanya	12.271	31.355	37.516	53.329	55.419
5 Danimarka	30.017	44.740	46.676	44.393	44.962
6 Kenya	42.676	31.096	34.198	39.164	41.108
7 Portekiz	14.038	25.391	27.901	26.944	29.712
8 Çin	25.406	22.084	23.715	26.822	27.832
9 Uganda	20.871	19.637	22.984	24.861	25.464
10 Polonya	4.919	23.170	26.603	29.106	25.215
11 Kosta Rika	25.220	20.015	20.169	28.087	23.459
12 Tanzanya	11.690	14.903	15.816	18.305	22.490
13 Fransa	8.650	20.723	19.698	21.780	21.909
14 Guatemala	9.206	9.817	12.974	15.813	16.805
15 Etiyopya	8.710	10.523	11.506	13.767	12.654
Toplam	499.452	827.088	916.396	1.039.381	1.055.027

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

Kesme Çiçekler

Hollanda'nın 2019 yılında toplam kesme çiçekler ithalatı 1 milyar 171 milyon \$'dır. En önemli kesme çiçek tedarikçileri Kenya, Ekvador, Kolombiya, Etiyopya ve Belçika'dır. Hollanda'nın kesme çiçek tedarikçileri arasında Türkiye 9. sırada yer almaktadır.

Tablo: Hollanda'nın Kesme Çiçekler (0603) İthalatı (Değer: 1.000 USD)

İhracatçılar	2015	2016	2017	2018	2019
1 Kenya	324.462	339.329	330.358	390.489	384.603
2 Ekvador	151.207	153.748	153.265	179.426	182.679
3 Kolombiya	70.919	76.881	85.592	103.462	102.477
4 Etiyopya	182.420	172.553	185.748	114.603	99.809
5 Belçika	132.004	158.175	97.819	73.271	73.612
6 Almanya	28.724	55.606	50.173	50.777	57.883
7 İtalya	16.679	41.190	36.950	48.197	57.177
8 İspanya	22.260	36.703	48.358	56.492	56.822
9 Türkiye	5.250	8.240	14.460	22.622	26.297
10 Uganda	27.181	28.527	30.046	29.754	23.080
11 Fransa	6.396	9.493	12.411	18.148	19.494
12 Tanzanya	4.574	7.597	5.334	9.367	16.699
13 Güney Afrika	6.900	8.036	118	12.356	13.536
14 Portekiz	3.958	6.004	8.314	9.564	10.919
15 İngiltere	6.270	10.328	12.136	9.889	7.560
Toplam	1.023.007	1.149.463	1.178.825	1.169.331	1.171.011

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

3 İHRACAT

Hollanda dünya süs bitkileri ihracatçıları arasında birinci sırada yer almaktadır ve 2019 yılında toplam 11 milyar 76 milyon \$ süs bitkileri ihracatı gerçekleştirmiştir.

Tablo: Dünya Süs Bitkileri İhracatçıları (Değer: 1.000 USD)

İhracatçılar	2015	2016	2017	2018	2019
Hollanda	9.295.516	9.690.286	10.189.691	10.939.933	11.076.901
Kolombiya	1.308.583	1.328.138	1.417.127	1.477.877	1.445.828
Hollanda	938.395	1.019.858	1.023.631	1.132.885	1.071.204
İtalya	773.701	838.019	942.027	1.045.340	1.029.833
Ekvador	824.453	806.932	890.537	858.623	887.030
Kenya	526.709	555.964	595.590	625.711	779.369
Belçika	592.842	602.903	605.818	705.025	711.149
İspanya	329.295	371.700	416.580	571.778	504.120
Kanada	346.543	366.331	392.479	423.938	476.642
Danimarka	464.315	473.339	485.424	492.667	456.341
Toplam	19.033.058	19.805.572	20.948.004	22.684.048	22.821.599

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

Hollanda'nın süs bitkileri ihracatının mal gruplarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmektedir. 2019 yılı verilerine göre Hollanda'dan toplam 4 milyar 723 milyon \$ canlı bitkiler ihracatı yapılmıştır. 4 milyar 603 milyon \$ kesme çiçek, 1 milyar 393 milyon \$ çiçek soğanları ve 355 milyon \$ yosun ve ağaç dalları ihracatı gerçekleştirilmiştir.

Tablo: Hollanda'nın Süs Bitkileri İhracatı (Değer: 1.000 USD)

Ürün Grubu	2015	2016	2017	2018	2019
Canlı Bitkiler	2.919.981	3.874.989	4.222.061	4.697.018	4.723.777
Kesme Çiçekler	3.388.249	4.195.096	4.260.453	4.522.341	4.603.636
Çiçek Soğanları	1.106.810	1.318.210	1.369.536	1.381.012	1.393.974
Yosun ve Ağaç Dalları	255.795	301.990	337.641	339.255	355.514

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜ HOLLANDA ÜLKE RAPORU

Hollanda'nın süs bitkileri ihracatı yaptığı önemli pazarlar aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Hollanda'nın süs bitkileri ihracatında en önemli pazarlar sırayla Almanya, İngiltere, Fransa, Belçika ve İtalya'dır.

Tablo: Hollanda'nın Süs Bitkileri İhracatı (Değer: 1.000 USD)

İthalatçılar	2015	2016	2017	2018	2019
1 Almanya	2.666.658	2.771.360	2.839.625	3.020.689	3.010.884
2 İngiltere	1.145.714	1.194.174	1.240.666	1.275.360	1.298.997
3 Fransa	1.026.405	1.032.641	1.068.144	1.144.448	1.136.353
4 Belçika	530.512	524.627	535.824	566.917	588.321
5 İtalya	488.854	498.461	521.186	545.766	532.105
6 Polonya	294.553	328.764	393.243	434.867	452.177
7 Rusya	217.626	202.643	233.984	312.305	368.229
8 İsviçre	290.733	306.495	322.272	340.355	335.405
9 İsveç	250.403	274.451	289.940	301.413	314.298
10 ABD	232.329	258.403	266.536	275.198	278.465
11 Danimarka	194.185	228.943	243.272	261.227	258.485
12 Avusturya	205.612	215.651	216.683	248.577	235.819
13 Çek Cumhuriyeti	139.048	155.895	160.677	189.846	190.916
14 İspanya	145.681	148.285	159.340	182.880	187.968
15 Çin	122.588	122.034	135.132	129.844	134.754
Toplam	9.295.516	9.690.286	10.189.691	10.939.933	11.076.901

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

Canlı Bitkiler

2019 yılında Hollanda'nın canlı bitkiler ihracatı 4 milyar 723 milyon \$'dır. Canlı bitkiler ihracatında önemli ülkeler aşağıdaki tabloda verilmektedir. Hollanda canlı bitkiler ihracatının büyük çoğunluğunu Avrupa ülkelerine gerçekleştirmektedir. Canlı bitkiler ihracatı yaptığı en önemli ülke Almanya'dır. İngiltere, Fransa, Belçika, İtalya, Polonya ve İsviçre ihracatta diğer önemli pazarlardır.

Tablo: Hollanda'nın Canlı Bitkiler İhracatı (Değer: 1.000 USD)

	İthalatçılar	2015	2016	2017	2018	2019
1	Almanya	843.454	1.221.701	1.311.391	1.456.978	1.428.201
2	İngiltere	339.404	435.864	473.909	497.825	528.714
3	Fransa	323.297	384.670	413.130	462.536	467.514
4	Belçika	178.486	313.473	334.184	372.942	390.381
5	İtalya	184.717	213.083	237.778	252.822	236.193
6	Polonya	96.966	137.865	165.302	191.371	188.496
7	İsviçre	134.063	135.310	146.996	154.917	155.998
8	İsveç	78.083	108.930	119.130	120.228	128.522
9	Danimarka	70.612	100.942	112.910	130.338	128.167
10	Avusturya	76.894	102.242	111.165	127.757	123.856
11	İspanya	54.919	71.597	77.517	96.446	103.086
12	Çek Cumhuriyeti	35.634	49.864	52.271	67.865	67.992
13	Rusya	46.595	38.717	39.892	59.883	63.245
14	Romanya	22.882	33.466	40.620	47.867	50.078
15	İrlanda	26.124	34.952	35.443	43.645	48.498
	Toplam	2.919.981	3.874.989	4.222.061	4.697.018	4.723.777

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜ HOLLANDA ÜLKE RAPORU

Kesme Çiçekler

2019 yılında Hollanda'nın kesme çiçek ihracatı 4 milyar 603 milyon \$'dır. Kesme çiçek ihracatında önemli ülkeler aşağıdaki tabloda verilmektedir. En önemli ihracat pazarları Almanya, İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya'dır.

Tablo: Hollanda'nın Kesme Çiçekler İhracatı (Değer: 1.000 USD)

	İthalatçılar	2015	2016	2017	2018	2019
1	Almanya	920.758	1.228.103	1.202.229	1.263.253	1.284.703
2	İngiltere	528.597	609.169	616.696	634.440	614.681
3	Fransa	449.973	534.348	536.878	563.855	558.955
4	Rusya	131.436	134.017	157.272	207.854	253.068
5	İtalya	168.591	212.525	205.447	216.906	218.945
6	Polonya	109.000	141.100	173.997	190.396	201.980
7	Belçika	101.872	153.813	142.764	136.038	135.016
8	İsveç	94.056	116.360	121.761	124.324	124.472
9	İsviçre	117.427	120.785	119.318	123.443	120.732
10	ABD	86.396	107.469	103.058	104.237	109.737
11	Çek Cum.	65.899	86.690	86.928	99.250	100.486
12	Danimarka	61.652	99.242	104.290	104.413	99.438
13	Avusturya	65.636	82.477	78.708	92.976	84.560
14	Romanya	34.364	46.071	50.812	55.699	53.680
15	İspanya	35.883	44.984	49.410	53.060	52.177
	Toplam	3.388.249	4.195.096	4.260.453	4.522.341	4.603.636

Kaynak: UN COMTRADE /ITC

4 TÜKETİCİ EĞİLİMLERİ VE SATIŞ KANALLARI

HOLLANDA MEZAT SİSTEMİ

Dünyada süs bitkileri ticaretinin büyük bir bölümü mezatlar kanalıyla gerçekleştirilmektedir. Mezatlar, üreticilerin ürünlerini pazarlamak için oluşturduğu toptancı pazarlarıdır. İlk çiçek mezatları 20. yüzyıl başlarında Hollanda'da kurulmuştur. Günümüzde, Avrupa'da yaklaşık 10 adet çiçek mezaatı bulunmaktadır ve bunların 4 tanesi Hollanda'dadır. Hollanda'daki mezaatlarda Hollanda'daki üretimin % 89'u, Hollanda'nın ithal ettiği ürünlerin ise % 60 ı işlem görmektedir.

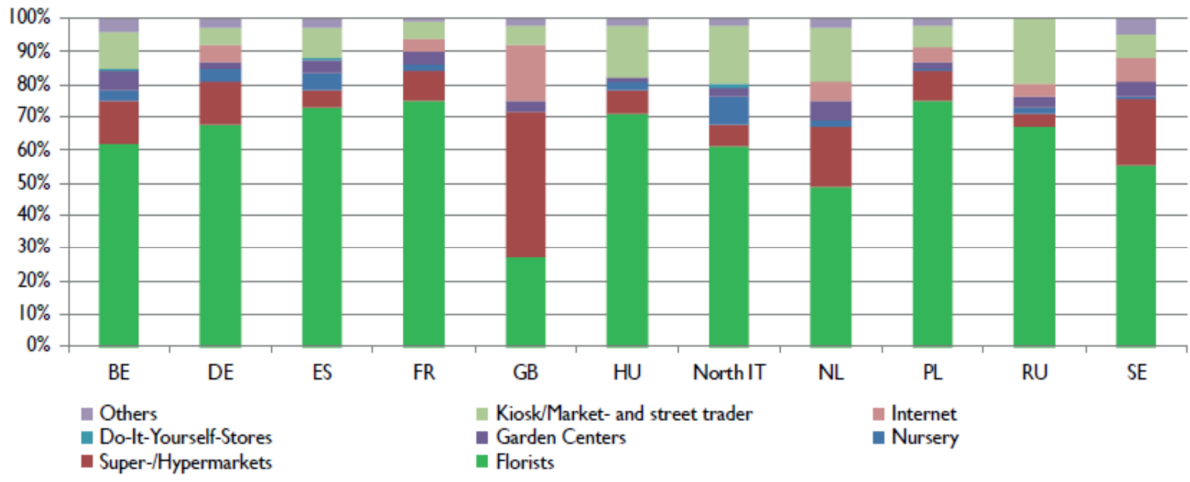
Hollanda'da çiçek sektöründe 6.000 üretici, 4 mezaat, 1.500 toptancı bulunmaktadır. İlk mezaat 1930 yılında kurulmuştur. (Flora Holland Flower Auction) Mezaatlar üreticilerin sahibi olduğu kooperatif teşkilatlarıdır. Kooperatifin üyeleri ürünlerinin tümünü mezaat üzerinden satmak zorundadır. Mezaatlar piyasa fiyatlarının oluşmasında da etkin bir rol oynamaktadır. Mezaatta satılacak ürünler, deneyimli uzmanlar tarafından mezaata hazırlanmakta ve mezaatta yüksek kalite ile işlem görmektedirler. Satış için şeffaf araçlar kullanılmaktadır ve tüm üreticiler kendi ürünleri ile ilgili bilgileri öğrenebilmektedirler. Ürünlerini mezaat aracılığıyla satan üreticilere bir hafta içinde garantili ve hızlı ödeme yapılmaktadır.

Mezaat alıcılarının çoğu toptancı/ihracatçılardır ve aldıkları çiçekleri perakende zincirine, çiçekçi dükkanlarına ve cash & carry'lere göndermektedirler. Mezaat sisteminin alıcılar açısından en önemli özelliği aynı anda binlerce ürün çeşidine ulaşabilmeleridir. Mezaatta satışlar mezaat saati veya doğrudan satış yöntemiyle gerçekleştirilir. Mezaat Saati (The Auction Clock) en önemli satış aracıdır. Mezaat saati aracılığıyla talep ve arz bir araya gelerek ürünler için her gün optimum fiyat belirlenir. Mezaat tarafından ürünler için minimum bir fiyat belirlenmektedir.

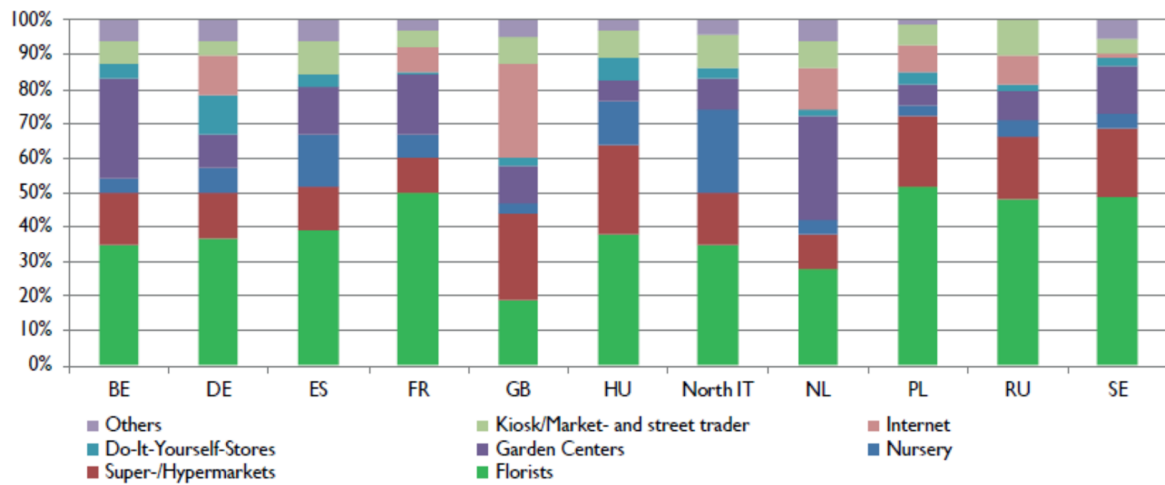

SATIŞ KANALLARI**Kesme Çiçekler**

Hollanda'da çiçekler için en önemli satış kanalı çiçekçi dükkanları olup satışların %49'unu gerçekleştirmektedir. Satışlarda, süpermarketler %18, sokak satıcıları ve kiosklar %16, bahçe merkezleri %6 ve online satışlar %6 pazar payına sahiptir.

Tablo: Hollanda Kesme Çiçekler Satış Kanalları**İç Mekan Bitkileri**

Hollanda'da iç mekan bitkileri için en önemli satış kanalı bahçe merkezleri olup satışların %30'unu gerçekleştirmektedir. Satışlarda, çiçekçi dükkanları %28, süpermarketler %10, sokak satıcıları ve kiosklar %8, %6 ve online satışlar %12 pazar payına sahiptir.

Tablo: Hollanda İç Mekan Bitkileri Satış Kanalları

5 SEKTÖREL KURULUŞLAR

KURULUŞ ADI	ADRESİ
Hoofdbedrijfschap Agrarische Groothandel (HBAG)	E-mail: info@hbag.nl
Dutch Floricultural Wholesale Board	Internet: http://www.hbag.nl
Bloemenbureau Holland	E-mail: info@flowercouncil.org
Flower Council of Holland	Internet: http://www.flowercouncil.org
Productschap Tuinbouw	E-mail: pt@tuinbouw.nl
Product Board for Horticulture	Internet: http://www.tuinbouw.nl
Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland (VBN)	E-mail: info@vbn.nl
Association of Dutch Auctions	Internet: http://www.vbn.nl
Vereniging van Groothandelaren in Bloemkwekerij Producten (VGB)	E-mail: info@vgb.nl
Association of Dutch Wholesalers in Floricultural Products	Internet: http://www.vgb.nl